

ВЕСЕЛКА

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

З далекої Німеччини, з містечка Зеннштадт пошта принесла нам такого листа: Дорога „Веселко"! Я отримав від ОПДІ листа, в якому мені порадили написати до Тебе. Маю вісім років, і читаю Тебе вже шостий рік. Щомісяця нетерпеливо на Тебе чекаю. Люблю читати українські книжки. Найбільше люблю книжки А. Чайковського про козаків. „За сестрою" німецькою мовою я подарував своєму вчителю, а він потім передав цю книжку до шкільної бібліотеки. Тепер можуть її читати інші учні. Люблю також байки Глібова й Руданського. Багато цих байок я декламував. До побачення, дорога „Веселко", Твій читач

Віталій Сайко.

Відповідь Редакції: Дорогий Вітю! Дякуємо Тобі за гарного й цікавого листа. Тишиє нас, що так добре пишеш по-українськи і що читаєш „Веселку" та українські книжки. Ти зробив корисне діло, подарувавши книжку Чайковського своєму вчителю й шкільній бібліотеці, бо тим Ти знайомиш своїх шкільних товаришів з українськими авторами. Бажаємо Тобі успіхів в науці!

Новачки з Бронксу, Н.И., дві сестрички Лідуся й Лариса Стаєви пишуть: Дорога „Веселко"! Вислаємо Тобі передплату й бажаємо, щоб і на майбутнє Ти була такою цікавою, як досі, та все заходила до нас — українських дітей. Складаємо один долар на Твій пресовий фонд.

Відповідь Редакції: Дорогі Лідусю й Лариско! Дякуємо за пам'ять, признання, віднову передплати та даток на пресовий фонд. Нашим бажанням є бути цікавим журналом для дітей, а також, щоб усі наші діти були передплатниками й читачами „Веселки". Привіт!

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ
з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Обкладинка роботи Б. Божемського

„THE RAINBOW" — „VESELKA"

Published monthly, except June to September Bi-monthly at Jersey City, New Jersey

81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303

Subscription \$4.00 per year.

Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code).

1. Date of filing: ----- September 19, 1968
2. Title of Publication: -- VESELKA (THE RAINBOW)
3. Frequency of issue: ----- Monthly, except June to September Bi-Monthly.
4. Location of known office of publication: 81-83 Grand Street, Jersey City, Hudson County, New Jersey, 07302.
5. Location of headquarters or general business offices of the publishers (not printers): 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07302.
6. Names and addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor: Publisher — The Ukrainian National Association, Inc., A Fraternal Benefit Society, 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J.; Editor — Anthony Dragan, 5 Bentley Ave., Jersey City, N.J.; Managing Editor — Anthony Dragan, 5 Bentley Ave., Jersey City, N.J. 07304.
7. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given): ----- None.

8. Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities: ----- None.

9. Paragraphs 7 and 8 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner. Names and addresses of individuals who are stockholders of a corporation which itself is a stockholder or holder of bonds, mortgages or other securities of the publishing corporation have been included in paragraphs 7 and 8 when the interests of such individuals are equivalent to 1 percent or more of the total amount of the stock or securities of the publishing corp.

10. This item must be completed for all publications except those which do not carry advertising other than the publisher's own and which are named in Sections 132.231, 132.232, 132.233, and Postal Manual (Sections 4355a, 4355b, and 4356 of Title 39, United States Code):

	Average No. copies each issue during preceding 12 months	Single issue nearest to filing date
A. Total No. copies printed (Net Press Run) --	4,000	4,000
B. Paid circulation:		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales -----	236	236
2. Mail subscription -----	2,832	2,832
C. Total paid circulation -----	3,068	3,068
D. Free distribution (including samples) by mail, carrier or other means -----	275	275
E. Total distribution (Sum of C and D) -----	3,343	3,343
F. Office use, left-overs, unaccounted, spoiled after printing -----	657	657
G. Total (Sum of E & F—should equal net press run shown in A.) -----	4,000	4,000

I certify that the statements made by me above are correct and complete. ANTHONY DRAGAN, Editor.

Ілюстрація на обкладинці:

Б. Певний — По гриби

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ЙОСИФ КАРДИНАЛ СЛІПІЙ В АМЕРИЦІ

Верховний Архiepіскоп
Кардинал Йосиф Сліпий

Упродовж двох місяців Верховний Архiepіскоп Української Католицької Церкви Кардинал Йосиф Сліпий відвідував українські церковні громади, національні осередки, церковні, політичні, громадські, культурно-освітні й молодечі установи, організації та товариства в Канаді й ЗСА. Відвідав також українську православну громаду в Бавид Брук, Н.Дж., і мав зустріч із Митрополитом УПЦ в ЗСА Іоаном Теодоровичем та Архiepіскопом Мстиславом, який був присутній на бенкеті в честь Кардинала.

Сотні тисяч українських громадян вітали Достойного Гостя й брали участь у Богослуженнях

Верховний Архiepіскоп розмовляє з Митрополитом Української Православної Церкви в ЗСА Іоаном Теодоровичем (зліва) і Архiepіскопом Мстиславом

та імпрезах на Його честь. У вітаннях взяли також участь діти й молодь. Старші юнаки Пласту й СУМА виконували допоміжну порядкову службу. Верховний Архiepіскоп побував на пластовій оселі „Вовча Тропа” в Іст Четгеми, Н.Й., на сумів-

Чи це св. о. Миколай роздає дітям дарунки? Ні — це діти вітають Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа Сліпого

ській оселі в Еленвіллі, Н.Й., відвідав виховно-відпочинкову оселю на „Союзівці”. Молодь і діти влаштували для Гостя культурно-мистецькі імпрези й покази.

Верховний Архієпископ благословляв дітей і молодь і в своїх промовах закликав їх плекати українську мову, бути вірними своїй Церкві й народові та зберігати рідні традиції. У прощальному слові перед від'їздом на Євхаристійний конгрес до Боготи Верховний Архієпископ сказав: „Цер-

ковні, наукові, громадські, політичні й культурні установи — зорганізована молодь — надавали всім святочним імпрезам торжественности й величі... До сліз зворушували нас привіти щебетливих дітей у народних одягах”.

Після Євхаристійного Конгресу Верховний Архієпископ відвідав українські поселення в Південній Америці й Австралії.

В. Б.

Роман ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрація Ніни МРИЦ

МАРУСИНА МОЛИТВА

Скінчився день, заснули квіти
В саду зеленім край двора,
Не гомонять, притихли діти,
Бо їм заснути вже пора.

Горять на небі тихі зорі,
Неначе свічі на столі,
І місяць, мов судно на морі,
Пливе кудись у срібній млі.

Склади, Марусенько, долоні,
Молитву щиро відмовляй,
Дитятку в зоряній короні
Себе в опіку ти віддай!

Воно ж пошле тобі допомогу:
Одного з ангелів своїх,
Щоб від поганого, від злого
До світ-зорі тебе стеріг.

Катерина ПЕРЕЛІСНА

КУТОК ЮНИХ АВТОРІВ

ЖОВКНУТЬ ТРАВИ...

Жовкнуть трави в полі,
Квіти у ліску,
Облітає листя
Із дерев в садку.

Сумно вітер виє,
Гілочки лама,
Плачуть хмари сиві —
Сонечка нема...

І пташок не чути
В полі і садках...
Листячко зів'яле
Мокне на стежках.

ВОСЕНИ

Вже осінь!.. Знову лист спадає
І золотисто мерехтять ліси.
Вночі тужливо вітер грає.
Зимо сріблиста! Недалеко ти!

І сонечко вже так не гріє,
Летять пташки у теплий край,
Але дітвора вся радіє,
Бо незабаром прийде Миколай.

Наталка Кузьма, 7 кл.
Гартфорд

КАТРУСЯ Й ПРОВІДНИК БЕЗСТРАШНИХ ПОБРАТИМІВ

(Ілюстрація Ю. Козака)

Уже першого дня науки після вакацій — пригода! Уявіть, поспішаю в середу до нашої вечірньої української школи на першу лекцію, і знечев'я здалека за мною пискливий голосок:

— Ярку! Підожди трішки, підемо разом!

Оглядаюся, дивлюся — біжить за мною отаке-о мале дівчатко, на голові наче котячий хвіст, в руках торбище, що й не знати, хто з ким іде — дівчина з торбою чи торба з дівчиною. А, це ота мала Катруся Коржан з сусідньої кам'яниці, — пізнаю її зразу.

Коли наздогнала мене, кажу їй повчально:

— Перепрошую, але паняночка трохи засмілива! Чи це пристойно, щоб така мала дівчинка кричала на вулиці за учнем п'ятої класи?

Думав я, що мала почервоніє, може й перепросить, але дарма! Махнула легковажно рукою:

— О! Який же ти вже страшно поважний! А ми від сьогодні товариші — ходимо до одної української школи. Я вже закінчила наш суботній дитячий садок і вже в першій класі. А ти — в п'ятій! Але що з того — за чотири роки і я буду в п'ятій!

— То, може, пождемо, аж будеш у п'ятій і щойно тоді поговоримо, добре? — сказав я й поглянув на неї холодними очима. Був певний, що позбудуся вже отого „малючого" товариства.

Але „товариство" ніяк не збиралося відходити. Задерло голову догори і рішуче заявило:

— А я хочу йти з тобою! І хочу завжди ходити з тобою до нашої школи! Мама і тато працюють, мама сказали, що я мушу мати старшого опікуна, бо їздити до школи підземкою я сама не повинна. Отож я сказала, що хочу їздити з тобою. І буду!

Я збаранів. Уявіть — вона хоче їздити зі мною до школи! Чи вона знає, з ким говорить?

— Слухай, мале! — кажу. — Чи ти знаєш, що ти говориш? Чи ти подумала, що скажуть мої товариші, як побачать мене з тобою? Мене, провідника Безстрашних Побратимів? Повмирили б з реготу! Чи ти це розумієш?

Я був певен, що тепер оте мале відчепиться від мене, і я матиму спокій.

— Хі-хі-хі! — засміялось мале. — Провідник Безстрашних Побратимів, а боїться йти з дівчиною з першої класи! Хі-хі-хі!

— Я боюся? Я?

— Як не боїшся, то ходи!

Я вже зовсім збаранів. Оте мале просто таки насміхається з мене!

— Ну, ходи! — повторило мале.

— Добре, ходім! — процідив я крізь затиснені зуби. — Але — пожалуєш!

— Хі-хі-хі! — засміялося знову мале й вхопило мене за руку.

Я стиснув з усієї сили її долоню, був певен, що зразу пустить мою руку, а вона з признанням поглянула на мене і сказала:

— Алеж ти сильний! Недарма ти провідник Безстрашних Побратимів!

Не було ради — і я послабив потиск.

Отак дійшли ми рука в руку до підземки, доїхали на місце, мала знову вхопила мене за долоню, і так дійшли ми до школи. А перед школою — як у вулицю. Хлопці відразу побачили мене і — в сміх!

— Дивіться! Ярکو хоче ходити до дитячого садочка!

Я спалахнув. Підійшов до найближчого з товаришів, ухопив новим хопом „джудо", що його навчився під час вакацій у таборі, поклав хлопця на землю і голосно промовив:

— Ні, я не дошкільник! Всі Бестрашні Побратими є опікунами молодших і слабших — і хлопців і дівчат! Розумієш?

Вистогнав, що — розуміє. І в той час почув я оплески. То плескала ота мала, Катруся. А за нею стали плескати й інші.

„Ну, все гаразд!” — подумав я.

Мала пішла до своїх першоклясників, я — до своїх п'ятиклясників.

**

Увечері було продовження моєї „пригоди”. Задзвонив при входових дверях дзвінок.

— Іди, Ярку, подивись, хто дзвонить! — сказала мама.

Відчиняю двері — і бачу перед собою пані Коржан. Усміхається привітно й дивиться на мене якось особливо, тепло.

— Не знаю, як і дякувати тобі, — каже. — Яка ж я рада, що ти заопікувався моєю Катрусею. Все мені розказала. А я так турбувалася, чи вона сама щасливо доїде до школи. Дуже, дуже тобі дякую!

Почула мама розмову, підійшла.

— А що таке сталося? — запитала з неспокоєм.

— Ах, прошу вас! — викрикнула пані Коржан. — Маєте чудового сина! Інший такого не зробив би, а він відвіз і завів Катрусю до нашої школи. І приобіцяв, що буде нею опікуватися. Яка ж я рада і вдячна!

Так говорила пані Коржан, а я думав: „Ну, намну тобі вуха, ти мале! Вже я тебе відучу від видумок! Хто тобі обіцяв, що буде тобою опікуватися, хто?”

Поглянув я на маму. А мама дивилася на мене з таким зацікавленням, наче я був не її сином, а гостем з Марса.

— Чи це правда, що каже про тебе пані Коржан? — спитала.

— Очевидно! — відповів я коротко.

— Будеш опікуватися малою Катрусею?

— Певно, що так! — сказав я.

І опікуюся. Вірте — не вірте, але це факт. Кожної середи і п'ятниці їду і йду з Катрусею до нашої української вечірньої школи, розмовляємо про її котика-муркотика, про мого собаку Цезаря. Вона розказує мені про Гоцу-Дралу з „Веселки”, я розказав їй про Михайлика з УПА і про „Три правди”. А вона пильно слухає.

Кажу вам, хвацька, цікава й весела ота маленька Катруся!

Переказав Б. Данилович

Пояснення-словничок: з нечев'я — нагло, несподівано; пристойно — decently; будень — work-day; збара́ніти — зніяковіти, збентежитись (to be embarrassed); ціди́ти — to filter, тут: вимовляти слова крізь заціплені зуби: хвацький — бравий, меткий (swash-buckling).

ЧИ СМАКУЄ КНИЖКА З МАСЛОМ?

(Ілюстрація Ю. Козака)

— Ой, пізно, Боже мій! —
До торби із книжками
Дві булочки від мами
Втиснув Грицько мерщій,
Папером їх не обгорнув,
У поспіху не дбав, забув —
А булочки із маслом . . .

Світило сонце ясно,
Пригріло, припекло,
І в булочках все масло
Стопилось, потекло
По книжечці струмками
Між сторінками.

Побачив Гриць те лихо
Й питає сумно-тихо:
— А що ж я буду їсти?
Тут не булки, а тісто! . . —
На те Петрусик ззаду
Гукнув йому пораду:
— Це ж зовсім ясно:
Їж, Грицю, книжку з маслом!

Б. Д.

Мерщій — тут: швидко, поспіхом (in a hurry, hastily).

**ДІТИ! ВІДНОВЛЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
„ВЕСЕЛКИ”! ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ
ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!**

НАД ПРУТОМ У ЛУЗІ...

ХИТРИЙ ЛИС

Біля річки Прута стояла невеличка хата, а побіч стайня та криниця. Все господарство було обведене плотом з фірткою на город. У цій хаті жив Василь зі своєю дружиною та хлопчиком Лесиком. У стайні стояли корова та свинки, а на кінці стайні кури мали свою хатку — курник. На Покутті звали її „куча”.

Біля хати крутилась періста курочка. Її назвали Красулькою. Лесик дуже її любив і часто годував. Тому курочка завжди пильнувала, щоб ускочити в сіни та чогось доброго з'їсти.

За плотом від подвір'я були грядки, а далі росла кукурудза.

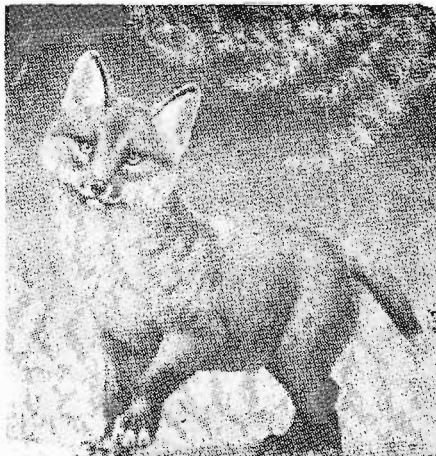
Раз Василь сидів біля хати й лагодив рибальські сіті, а дружина Параска прала на річці білизну. Лесик пішов з мамою. Коло хати було тихо, мов нікого не було вдома. Красулька крутилась коло плоту, шукаючи хробачків та підскакуючи за мухами. Врешті підлетіла на пліт і почала розглядатись. А за плотом — го-го, чого там нема! На грядках, обсаджених маком, росли цибуля, часник, помідори, морква, квасоля, огірки, баклажани, червона перчиця. . . Стояло кілька сонячників, мов карпатські легіні у широких завітчаних капелюхах.

Розправивши крила, Красулька скочила на грядки. Ох, ох, та ж тут повно мух і червячків, різнокольорових, мов цукерки! Бігала Красулька, жваво все ловила й не стямилась, як опинилась у кукурудзі. Тут було ще більше цього добра.

Нараз почула шелест кукурудзяного листя. В ту ж мить присіла й почала розглядатись. За куцем кукурудзи побачила чорні очі, блискучі, мов у змії. Очі пильно дивились на неї. Що це, лис?

Красулька знала, що лис — найбільший ворог курей. Швиденько вибігла на грядку, підлетіла на пліт і скочила на подвір'я, радіючи, що втекла. Оглянувшись — а лис уже на плоті! Крикнула зі страху й полетіла до стайні. Лис — за нею.

Василь почув з-під хати крик курки, обернувся й побачив, як лис забіг до стайні. Мерщій

Портрет лисиняти

підкрався й зачинив двері. „Ну, — подумав, — Красульку мою з'їси, але своєю шкурою за неї заплатиш!”

Василь побіг до сусіда Миколи.

— Миколо, ходи, допомож мені спіймати лиса! Загнався за куркою до стайні, і я його там зачинив.

Василь і Микола взяли електричні ліхтарики та залізні вила й підійшли до дверей стайні. У стайні було тихо. Перший протиснувся всередину Василь, а за ним Микола. Почали доклад-

но обшукувати стайню. Все переглянули, але лиса не знайшли. Красулька сиділа перестрашена, але жива. Перевірили, чи немає де в стіні діри — не було. Коло дверей стояла бочка з водою — закопана по вінця в землю.

Василь і Микола вийшли на подвір'я, залишивши двері стайні відчинені. Почали сперечатись. Микола казав, що лис, мабуть, не забіг до стайні, що Василеві лише так здалось. Василь не погоджувався.

Нараз коло дверей стайні почувся плюскіт води. Лис вискочив із стайні на подвір'я, стрибнув на пліт і чкурнув у кукурудзу.

Господарі ажнули з дива! Де ж він був? Вони ж усе перешукали!

Підбігли до бочки і щойно тоді зрозуміли, як лис у небезпеці знайшов собі рятунок: скочив у бочку з водою, а з бочки поліз дірою під підлогу, і там тихо сидів, поки його шукали. А коли в стайні затихло, вискочив і втік на поле.

Василь і Микола дивувалися, який мудрий і хитрий отой лис! Оповідали про це своїм сусідам і все повторяли: „Недарма народне прислів'я каже: хитрий, як лис”.

Пояснення-словничок: побіч — поруч (near, alongside); фіртка або хвіртка — wicked door; перістий — вкритий смугами, смугастий (stripped, streaky); сіни — entrance-room; лагодити — to repair; часник — garlic; перчиця — pepper-corn; легінь — юнак, парубок; чкурнути — швидко побігти; перехитрити — to outwit, to overreach; недаром — недаремно (not without reason).

ВЕ С Е Л О Ч К А

✦ СТОРІНКА ДЛ Я М А Л Я Т ✦

Б.С.

Катерина ПЕРЕЛІСНА

Ілюстрації Ніни МРИЦ

ПО ГРИБИ

Ми ходили по гриби —
Цілий день збирали!
Сироїжки, маслюки
В кошик всі попали.

І опеньки на пеньках,
Жовті та свіженькі,
Не минули наших рук,
Бо ми проворненькі.

А веселий боровик
Здумав нас дурити:
Заховався у кущі
Між сухенькі квіти!

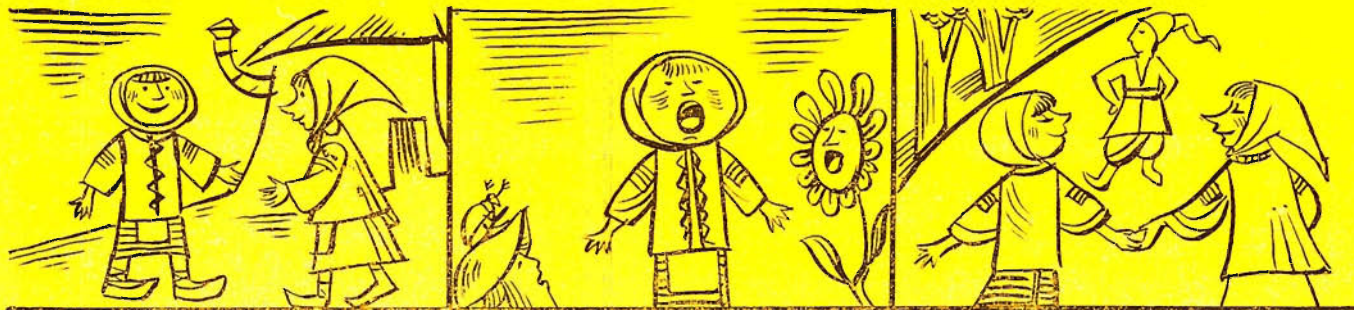
Та ми бачимо ураз,
Хто де заховався —
І, хоч хитрий боровик,
Та й він нам дістався.

НАРИСУЙТЕ ПАЯЦИКА

Нарисуйте отакого пая-
цика і почисліть, скільки
простих ліній, а скільки
коліщат він має.

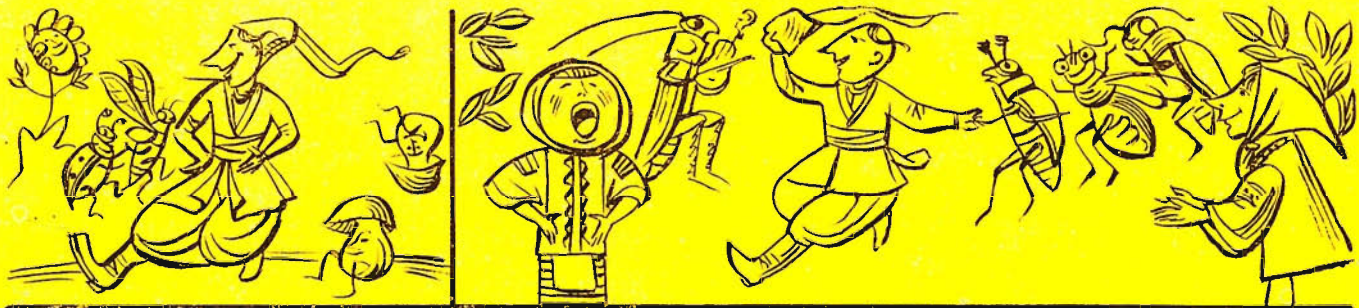
ГОЩА ДРАЛА

Раз навідалась до Гоци
Гостя незвичайна:
— Називаюсь я — говорить, —
Туда Тудудайна!

Я співачка-неборачка,
Хто мене не знає?
Заспівую — все за мною
Аж кричить — співає.

От, пішли вони лісочком
По вузькій стежині,
Аж назустріч їм хлопчина
В сирій жупанині.

— Називаюсь Туп Гопенко,
Хто мене не знає?
Затанцюю — все за мною
Гопки витинає.

От, вони і не барились,
Завели забаву:
Тудудайна заспівала
На усю галяву.

Тут Гопенко скільки сили
Витинає гопки —
Висипали з лісу гості,
Мов горох з коробки.

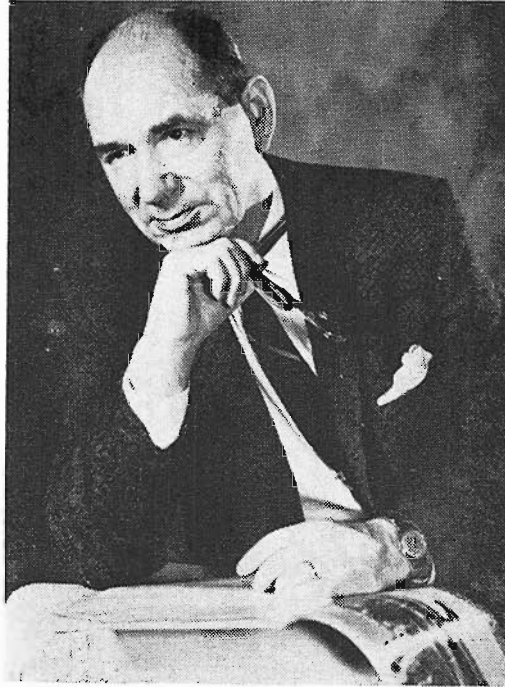
Ой, співали-танцювали,
Аж земля гуділа,
Аж прокинулася Сова,
Що в дуплі сиділа.

— Хто товчеться, галасує
Надвкола хати?
Розболілась голова,
Я не можу спати!

Застидалась Тудудайна,
Застидавсь Гопенко,
І з галяви дременули
Всі в лісок швиденько.

ПРО ХЛОПЧИКА ПЕТРУСЯ Й ПРО МИСТЦЯ ПЕТРА АНДРУСЕВА

Недалеко Львова в Західній Україні є село Каменобрід. У тому селі народився й проживав хлопчик Петрусь. Жвавий хлопчина, до всього цікавий. Бігав по садках, полях, бавився з дітьми. Коли Петрусеві пішло на сьомий рік життя, почалася перша світова війна, влітку 1914 року. На Галичину насунули російські війська й зайняли село Каменобрід. Вони почали виселювати людей з села. Виселили й Петрусевих батьків. Тоді Петрусь загубився. Заопікувався ним відділ кубанських козаків, для яких хлопець став полковою „маскоткою”. Та козаки не могли довго опікуватися Петрусем. Вони віддали його до дитячо-

тут ще ніколи не бачили — так чудово розмалював її Петрусь! Три дні колядували юні колядники, аж похрипли. Для Петруся було це чудове Різдво — він хотів виколядувати Богові всю свою радість і всю свою вдячність за щасливий поворот з далеких чужих земель до рідного гнізда.

Минали роки. Петрусь далі вчився, скінчив почату в Варшаві середню школу, потім Академію Мистецтв. Поїхав на студії в Париж, у Франції. Потім став учителювати в середніх і фахових школах у Варшаві. Налезав до українського мистецького гуртка „Спокій”. У 1930 році почав працювати як ілюстратор дитячого журналу „Світ

Дитини” Михайла Таранька. Ілюстрував також інші журнали для дітей — „Дзвіночок” Юри Шкрумеляка, „Наш Приятель” та оформлював дитячі й юнацькі книжки („Княжа слава” Олександра Лотоцького й інші).

Почалася друга світова війна й Україна опинилася під московсько-большевицькою окупацією. Тоді Петрусь, уже як відомий мистець-малюар Петро Андрусів, переїхав до Філядельфії в ЗСА. Тут заснував українську мистецьку школу і став знову ілюструвати дитячі видання — журнал „Веселку” та книжки для дітей. Найкраще зілюстрував книжку „Меч і книга” письменника Володимира Барагури та „Чародійне авто” Лесі Храпливої, до якої виконав вісім повнокольорових ілюстрацій і обкладинку. Наш мистець малює теж численні картини з історії України, портрети, краєвиди. Їх можна бачити на мистецьких виставах. Мистець оформлює книжки, робить обкладинки, фірмові знаки, розмальовує церкви.

Отак хлопчина Петрусь після незвичайних життєвих пригод став славним українським мистцем. Він дуже любить українських дітей і завжди радо ілюструє „Веселку” та книжки для дітей. „Веселка” із своїми читачами вітає нашого визначного мистця й бажає йому дальших мистецьких успіхів!

У 1917 році в Росії вибухла революція. У гуртожитках настав недостаток, голод, почалися недуги. Петрусь познайомився тоді з українськими вояками і старшинами австрійської армії, що жили в Рязані в таборах військовополонених. Вони зацікавилися малярськими здібностями хлопця й допомогли йому виїхати транспортом до Варшави в Польщі. Тут Петрусь знову опинився в хлоп'ячій бурсі, якою опікувався Американський Допомоговий Комітет. У проводі цього Комітету був пізніший президент Америки Герберт Гувер.

Врешті скінчилися воєнні дії й Петрусь міг поїхати на Різдво 1922 року до рідного Каменоброду. Яка ж була радість — зустріли його батьки, сестри й брати. Всі вони щасливо перебули війну й повернулися до рідної хати. Збіглися люди з села, збіглися хлопці й дівчата — Петрусь повернувся живий і здоровий! Того року хлопці-колядники в Каменоброді й Добростанах ходили колядувати по хатах з такою звіздою, якої

НЕДОКІНЧЕНА КАЗКА

Давно це було, ще коли олені золоті роги на лобах носили. Розповідали старі люди про хлопчика Семенку, що волю добував. Розповідали своїм дітям, а діти — унукам, бо письма в ті часи ще не знали і про все, що діялось, переказували з уст до уст.

Семенко бачив, як зайди-чужинці його народ мучать, як змушують важко працювати й усе добро собі забирають. Людей огорнули туга і смуток. Думав Семенко, чому така кривда на світі. З своїми думками ходив до лісу, бо бодай там було спокійно і не було чути ні криків, ні плачу.

Одного разу, коли Семенко спочивав у лісі під дубом, підійшов до нього старезний дідусь: біла борода до землі, біла свитина — увесь білий. Спитав дідусь Семенка, що він робить тут, у лісі. Семенко відповів:

— Думаю, чому таке лихо на мій край нашло.

— Це тому, Семенку, — пояснив дідусь, — що ви волі зберегти не вміли!

Пішов дідусь далі, а Семенко залишився з своїми думками.

По якомусь часі попрощався Семенко з батьком, матір'ю та малою сестричкою.

— Піду, — сказав, — у світ волі нашої шукати. Повернуся, як здобуду її. Не плачте за мною!

Подався Семенко в ліс, ішов усе далі й далі, так далеко ще ніколи не заходив. Надвечір зупинився на галяві. З джерела витікала холодна вода, пташки тихо на деревах сиділи, і гілля дрімало. Коли Семенко так милувався світом, вийшов на галяву білий олень із золотими рогами.

— Що ти робиш тут, у нашому царстві? — спитав.

— Волі шукаю для мого народу! — відповів Семенко.

Олень похитав головою, а пташки зацвірінькали, здивовані такою відповіддю.

— Волю здобувати — це важка справа, — сказав олень. — Воля в полоні, а на сторожі коло неї стоять ворожі полки, як ліси, і стріли пускають, як дощ! Візьмуть тебе в неволю або й уб'ють. . .

І знову похитав олень головою.

— А ти краще послухай мене! — говорив далі. — Не шукай волі для свого народу, а залишайся тут. Будеш ходити в пурпурі й шовках і коні твої будуть у золото одягнені, і сідла на них будуть золоті, і рабів багато ходитиме за тобою.

— Не хочу я твого золота ні багатства! — крикнув обурений Семенко. — Геть від мене!

Семенко з відразою відвернувся від оленя і рушив уперед, не оглядаючись.

— Пожди! — гукнув олень і підбіг до Семенка.

— Хлопчику мій дорогий, — сказав, — дурив тебе, хотів випробувати, чи ти справді готов шукати волі для людей. Сідай на мене!

Семенко вмовстився на спині оленя, тримаю-

чись руками його золотих рогів. Олень понісся у лісові хащі, поміж старезні дерева, оброслі мохом, у таємничі тіні. Врешті вони пристали, щоб відпочити.

— Треба повечеряти! — сказав олень. — Ось тут багато ягід — поживись, бо дорога перед нами ще далека.

Семенко збирав ягоди, а олень пасся на свіжій зеленій траві. Коли обидва попоїли й лягли відпочивати на траву, олень почав свою розповідь:

— Далеко звідсіля є країна, до якої ще ніхто не доходив. Висить вона між землею і небом. Є там палата уся з золота та срібла. У палаті живе царівна, як сонце, і чекає, щоб мужній лицар визволив її від дванадцяти розбійників. Вони стережуть її вдень і вночі, а живуть усі на дванадцяти дубах. Якщо не визволиш царівни, попадеш у неволю, ще важчу, ніж удома. А коли визволиш, тоді цілий світ буде твій, і не важко буде тобі прогнати чужинців з рідної землі.

— Я піду до того царства між землею і небом! — відповів Семенко. — І ніщо мене від цього не втримає.

— Я вже мушу вертатися, — сказав олень, — а ти йди, коли наважився. Кожний звір тобі допоможе та й сам собі мусиш радити! Прощавай!

Олень підвівся, ще раз глянув на хлопця і погнався в ліс.

(Закінчення буде)

ОСІНЬ

Проминула весна, й тепле літо пройшло,
Журна осінь до нас завітала.
Все змінилось, неначе отут не було,
Чим природа нас всіх вдарувала.

З неба сірого дощик осінній іде,
Вітер пісню журливо співає,
Густо листя на землю летить золоте,
Білка в ньому горішки ховає.

Я дивлюся на це й мені серце болить,
Мені жаль, що листки облітають,
Що рослини й квітки, які вліті цвіли,
Всі зів'яли і вже завмирають . . .

*Галя Марійчук, 7 кл.
Гартфорд*

ОПРАВДАННЯ

— Галло, пане директоре! Мій син не може прийти сьогодні до школи.

— А хто говорить?

— Мій тато.

КУЩІЛЬ

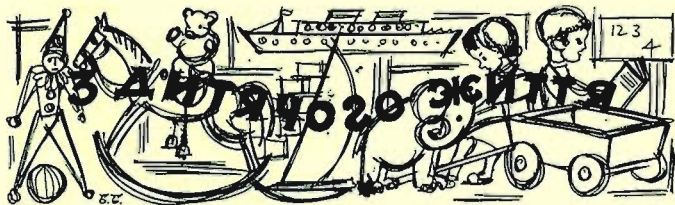
— Хочеш тепер купатися? Таж тепер, у жовтні, вже не пора. Вода вже зовсім холодна.

— О, матусю, не шкодить. Я вдягну до купелі теплий светер.

ПРИЧИНА

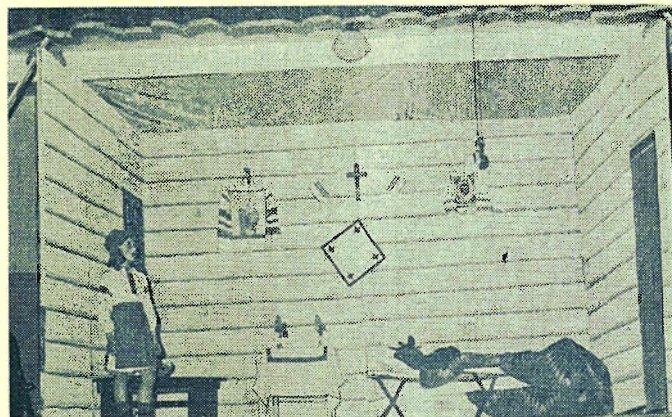
— Чому ти спізнився до школи?

— Бо я мив шию. Але це вже більше не повториться.

„ЧЕРВОНА ШАПОЧКА” ЗАВІТАЛА В ЙОНКЕРС

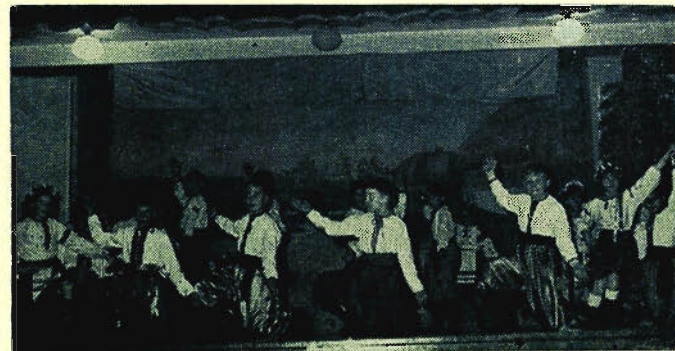
З українських гір Карпат радісна і привітна Червона Шапочка прибула в м. Йонкерс, Н. Й. Тут силами сумівців місцевого Осередку, під керівництвом виховниць Марії Кіцюк і Надії Кудрик, була поставлена у квітні оперета „Червона Шапочка” проф. Василя Безкровайного, на слова Леоніда Полтави. У виставі

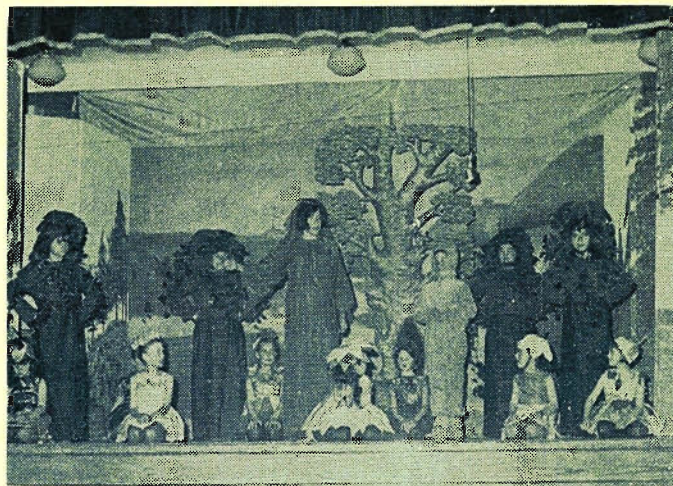
Сцена з „Червоної шапочки”: Червона Шапочка й Вовк, передягнений за бабусю.

брали участь: М. Дудар, О. Губіцька, Р. Зварич, О. Русинко, М. Ковальчик, О. Кудрик, Р. Козіцький. Ролі „дерев” виконували І. Ковальчик, М. Шкафаровська, І. Конкевич, а ролі „квітів” — Н. та С. Кіцюки, Г. Мохонь, Д. Уздейчук, Л. Шкафаровська, В. Морещук, Г. Овсак, С. Макогон. Фортеп'яновий супровід — Мирон Гиль, декорації Р. Глушка, С. Курила і Н. Макогона, хореографія В. Уздейчука, костюми шили мами і п-ні С. Зварич. Більшість виконавців є читачами „Веселки”, де була вперше надрукована ця гарна і добре виконана оперета-казка.

Виставу присвячено матерям з нагоди Свята Матері, на якому виступали також декляматори, танцю-

Сумівці виконують народній танок.

Група виконавців „Червоної Шапочки” на тлі декорації.

ристи. Із словом виступав член Виховної Ради СУМ, кол. сотник УПА М. Фриз, програму вів юнак Б. Футала. Світлини виконав п. Дмитро Мотрук.

(М.)

СВЯТО БАТЬКА Й МАТЕРІ В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА, БРОНКС, Н.Й.

25-го травня ц.р. діти Школи Українознавства при церкві св. Покрови на Бронксі, Н.Й., окремим святом віддали пошану своїм батькам і матерям. Свято відкрив п. М. Стасів, голова Батьківського комітету при Школі Українознавства. Програма почалася постановою 2-ої яви сценічної картини „День Матері” укладу М. Шостака-Гаськової. Участь у-

зяли такі діти: Христя й Орест Гонко, Марі-Марта Гніздовська, Дарка й Леся Дикі, Ірка Гнатів, Ігор Венгер, Надя Миськів, Ганя Баб'як, Лариса й Ліда Стасів, Надя Стецюк, Владко й Оксана Лотоцькі, Роман Іванчишин, Роман і Ліда Гошовські, Андрій Раковський. Спільну молитву „Благослови нас, Мати Божа” Р. Завадовича відчитали збірно всі виконавці програми. Вірш „Величаш Тебе, Мамо” Іванни Блажкевич продеклямували Марта Іванчишин і Ліда Стасів, а „Велике свято” — Андрій Раковський. Далі дитячий хор проспівав „Пісню на Свято Матері” Гадає, музика О. Залеського. Танок „Катерина” відтанцювали діти — Аня Баб'як, Ліда Гошовська, Марі-Марта Гніздовська, Дарка Дика, Марта Іванчишин, Надя Миськів, Ліда й Лариса Стасів, а танок „Горлиця” виконали Ірка Гнатів, Оксана Лотоцька й Надя Стецюк. Перша частина свята закінчилася деклямацією „Мамо кохана” Андрія Стасева.

ЩО ЦЕ?

- Иде слідом за тобою: утікай — не утечеш, доганяй — не доженеш.
- Триста шістдесят п'ять чайок, п'ятдесят два орли, дванадцять голубів одно яйце знесли.

ЗАГАДКИ

- Пишаються в лісі,
Струнки, білолиці,
Зелене волосся
Позолочує осінь.
- Плащ у нього паперовий,
В нім мандрує скрізь по світу,
Людам всім він приносить
І слова привіту.

В. Дан.

ПОДОРОЖ ЛІТАКОМ

Данило в часі вакацій летів літаком з татом і мамою до Торонта. В одну сторону літак летів одну годину і двадцять хвилин. А коли вони верталися, то літак летів 80 хвилин. Чому воно так — як це розуміти?

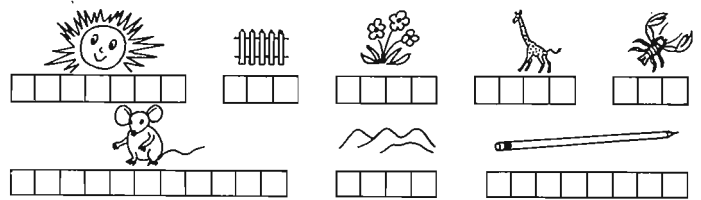
У другій частині Петро Миськів виголосив привіт Батькам, після чого Ліда Стасів відіграла на піаніні „Рідна мати моя” Майбороди й „Токатіна” Кабалевського. Пластуни продеклямували „Ти для мами все дитина” Уляни Кравченко. Народний танок „Козачок” відтанцювали — Дарка Дика й Богдан Лотоцький, а Марта Іванчишин заграла на піаніні „Фир-ліс” Бетговена та „Черешеньку” Фоменка. Живим образом „Три Матері” у виконанні Ані Баб'як, Христі Гонко, Наді Миськів та Ларіси Стасів і співом „Усміхнися, сонечко” Р. Завадовича на музику О. Залевського закінчено програму Свята Батьків-Матерів.

Заступниця голови 82-го Відділу Союзу Українок на Бронксі п-ні Н. Попель привітала присутню на залі найстаршу маму з України, яка перебуває тут на відвідинах, а діти передали їй квіти. Пані Попель подякувала вчительці Школи Українознавства п-ні Лесі Кіршак за підготову програми. Присутні нагородили виконавців оплесками. Діти вручили квіти своїм мамам.

Буфет zorganizували пані з Союзу Українок і Батьківського комітету.

Лідія Стасів, учениця 5-ої класи Бронкс, Н.Й.

ОБРАЗКИ Й РИМИ

СОНЦЕ, ШАФА, МАК, ДІТИ, ГРИЗИКНИЖКА, КІТ
МОЛОДЕЦЬ, МОРЕ.

Слова сонце — в іконце римується. А тепер впишіть подані під рисунками слова так, щоб їх назви римувалися.

ДОПОВНІТЬ БРАКУЮЧІ БУКВИ

У кожному реченні доповніть бракуючі ті самі букви:

- . етрик . ідливає . а . ороть.
- . остик . неує . ибу.
- . а . а . не . иску.
- . ля . бирає . гірки.

ЯКЕ ІМ'Я ДІВЧИНКИ?

Відгадайте, яке ім'я дівчинки, що пускає миляні баньки.

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК І РОЗВАГ У „ВЕСЕЛЦІ” за СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ, ц.р.: ЯКІ БУКВИ ВПИСАТИ? кіт, сік, рік, рак, мак, май, рай. НАЗВИ РОСЛИН: малина, рожа, мак. ЗАГАДКА: тиша. ЗАГАДКА: горщик, дзбанок.

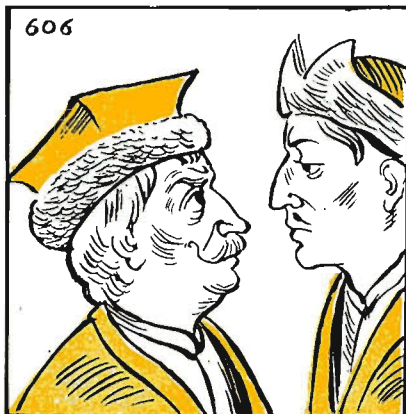
БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК

BOHDAN, KOZAK-SORCERER

ІСТОРИЧНА КІЗКА
UKRAINIAN TALE

РОЗДІЛ XL: ЗРАДНИК

CHAPTER XL: TRAITOR

Підіймаючись з колін, Рох шепнув: — Поможу зірвати в повітря польські гармати біля брами фортеці! . .

Rising to his feet, Rokh whispered: "I'll help you blow up the Polish guns near the gates of the fortress."

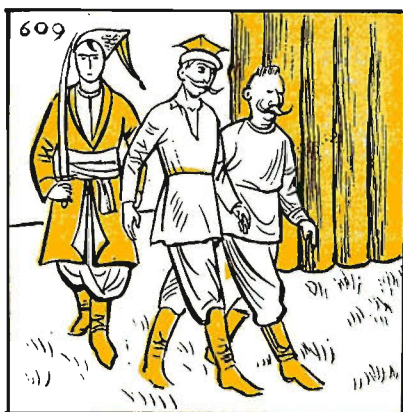
— Ні, Року, зрадницької прислуги чесне лицарство не потребує! — відповів Богдан.

"No, Rokh, noble knights do not need the services of a traitor," Bohdan replied.

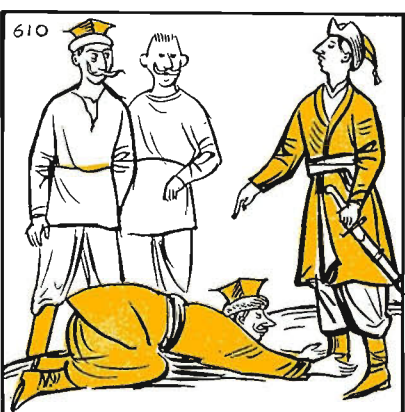
Рох упав до Богданових ніг: — Помилуйте, не вбивайте мене!

Rokh pleaded at Bohdan's feet: "Spare me, do not kill me!"

Богдан наказав привести двох польських полонених.

Bohdan ordered his men to bring two Polish prisoners.

— Дарую вам волю, якщо заведете цього шляхтича до свого команданта!

"I'll set you free if you take this nobleman to your commander."

Серед поля Рох сказав до своїх товаришів: — Ви здалися в полон, за це чекає вас страшна кара від нашого команданта! . .

On the way to the Polish camp, Rokh spoke to his companions: "You realize that because you had surrendered the commander will punish you severely."

(Продовження буде)
(To be continued)